

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Banket ljubljanskih meščanov na čast državnemu poslancu vitezu Schneidu.

Okolo 100 najodličnejših ljubljanskih narodnih volilcev se je bilo v nedeljo popoldne ob 1. uri zbralo v Tavčarjevem hotelu na banket, ki je bil prirejen na čast ljubljanskemu državnemu poslancu gospodu vitezu Schneidu pl. Treunfeld. Zastopani so bili vsi stanovi. Videli si tu uradnika, advokata, zdravnika, duhovnika, trgovca, obrtnika i. t. d. Zbor se je mogel imenovati vreden zastop večine ljubljanskega meščanstva, katero se je bilo zbralo, da sliši poročilo svojega lani izvoljenega državnega poslanca in mu izreče zahvalo za njegovo korektno dozdajnje poslansko vedenje in votira svoje zaupanje za prihodnje. To priliko so pa tudi ljubljanski meščanje porabili, da so jednodušno izrazili misel vsega slovenskega naroda ter izrekli tudi zdanjej vladi Taaffejevej svoje zaupanje, vladi, katera pač nij še mogla naših opravičenih terjatev izvršiti, od katere pa upamo in smemo upati večje pravičnosti, nego od njenih prednic.

Gospod poslanec vitez Schneid si je uže s svojim govorom za pravice našega narodnega jezika v državnem zboru pridobil vse simpatije svojih volilcev. Napadi, ki so jih imeli protivni listi tačas nanj, mogli so te simpatije le povečati. S svojim govorom na tem banketu in ko so ga tu imeli mnogi volilci še le prvokrat osebno izpoznati, vidno je bilo, da je g. Schneid te simpatije le utrdil.

Po teh uvodnih besedah prestopamo k popisu banketa.

Okolo ta dan slavljenega ljubljanskega poslanca so sedeli pri končnej mizi drugi navzočni zastopniki slovenskega naroda. Na desnici gospod vitez Schneida dr. Janez Bleiweis, državna poslanca dr. Vošnjak, Viljem Pfeifer, na levi dr. Zarnik, Obreza, potem Klun, dr. Poklukar, potem narodni deželni poslanci itd.

Prvo napitnico je naredil dr. Janez Bleiweis na cesarja. Rekel je: Nij ga pri nas veselega obeda, da ne bi bilo napitnic. In da je današnji naš obed vesel, nij mi treba naglašati, saj imamo poslanca našega ljubljanskega mesta g. Schneida pl. Treunfeldskega mej soboj, kateri je v vsem pomenu besede naš. (Živio!) Ker tedaj vem, da bode več napitnic vrstilo se, dovolite mi, da jaz napijem prvo našem presvitlemu cesarju (trikrat burni: živio!) Dovolite mi, da še nekoliko besedij pristavim. Ta naša napitnica nij občna navadna formaliteta, ampak prihaja nam od srca, ker cesar nij le naš gospod in vladar, on je tudi naš

dobrotnik in cicer v materialnem in duševnem oziru. Kajti saj vidimo, da, če kje pogori, je cesar prvi, ki pomaga ubogim pogorelcem, če kje ljudi zadene elementarna nesreča, cesar prvi daje pomoč; za šole, cerkve, za vse dobro daje nagrade. Pa tudi v duševnem oziru nam je cesar dobrotnik. Kajti zdaj je poklical tako ministerstvo v svoj svet, ki obeta ravnopravnost vsem narodom. Cesar bode 18. t. m. praznoval svoj 50letni god. Bodimo mi tu zbrani Slovenci prvi, ki mu želimo sreče, Bog nam cesarja ohrani dolgo, na srečo Avstrije in naše domovine nam ga Bog ohrani še drugih 50 let. Živio! (Burni živio klici.)

Poslanec vitez Schneid vstane in govori (slovensko):

„Gospoda moja!

Zahvaljujem se slavnemu gosp. dr. Bleiweisu za prijazne besede, s katerimi me je omenil.

Hvale in živio-klicev, katere mi izrazujete nikakor ne zaslužim. Storil sem le kakor hraber voščak svoje dolžnosti. Vaša hvala gre temveč našem vodji grofu Hohenwartu (Živio!)

Iz Hohenwartovega delovanja sije prava ljubezen do domovine in do vladarja.

Akoravno naša stvar ne bode premagala takoj, premagala bode vendar le!

Mi nemamo posebnih interesov, temveč vsi naši cilji so obrnjeni le na mogočnost in velikost države! (Res je!)

Zadovoljen sem in veseli me, ko stopam denes prvokrat javno pred Vas, da se Vam zahvaljujem za veliko zaupanje, katero ste za časa mojega delovanja stavili v me.

Nij mi treba še le zagotavljati Vam svoje tople želje, da sem se v vsakem oziru potegoval za pravice naše ljube skupne domovine.

In poleg tega sem vedno dokazoval svojo nepremično udanost za to lepo deželo, ter sem vedno ostal zvest svojemu lojalnemu mišljenju. (Živio!)

(Nadaljuje nemški:)

Mi denes stojimo v sredi velicega boja dveh mogočnih strank.

Poslednji cilj obeh je enak: varovanje in vzvišenje moči avstrijske države.

Jaz mislim, da bi bilo frivolno gdenje, če se izreka dvom, da jedna ali druga teh strank néma tega cilja, ali da ga néma v prvi vrsti pred očmi.

V Avstriji nij nobenega volilnega okraja in nobenih tacihi volilcev, ki bi poslali zastopnika v državni zbor, ki bi hotel kak drug politični cilj dosežati.

Diferenca torej po sreči ne leži v cilju, temuč v potih, po katerih obe stranki hodita, da bi k istemu cilju prišli, in v sredstvih, katerih se pri tem poslužujeta.

Liberalna stranka dela na izpremembo in vedno reformiranje obstoječih razmer na vsem polji državnega bitja — kakor ste se le nedavno v kranjskem deželnem zboru videli, — in jaz mislim, da hoče svobodo bolj zavoljo reformiranja, in napredek bolj zavoljo sisteme nego iz notranje potrebe.

Naravno je, da morajo v postavodajstvu in v upravi k centralizmu težiti, kateri jim vsled svoje organizacije olajšuje delo, nameravane spremembe izvrševati.

V logičnej zvezi te koncentrujoče delavnosti morajo se vsi zadržki odstraniti, katere stare tradicije, narodne različnosti, in posebne navade in mišljenja nasproti stavljajo občnemu niveliranju.

Gospoda moja! Duševno stanje 19. stoletja, organizacija človeške družbe, rastoča ljubezen do staronavadnega, dandenes ne pripušča več tacihi stopljenj in zmešanij mej narodi, navadami in pravicami, kakor so jih v prejšnjih dobah nekatere države doseči mogle.

Sicer je centralizem le liberalnej stranki pripravno razpoloženje za boj, in liberalna stranka je imela pred nemnogimi leti tudi avtonomistično zastavo, ter nam je zapustila kot spomin svoje ne ravno srečne roke: življenja nezmožno občino in okrajne zastope.

Nezmožna, da bi svoj cilj dosegla, stavi liberalna stranka državo v neprestani boj razžaljenih ljudstev in nezadovoljnih dežel, nehoče končati narodnega vprašanja in vzbujati vedne ustavne boje mej deželami in državo. (Klici: res je!)

Naša pota, gospoda moja, so druga.

Konservativna stranka ima za soboj složno množico ljudstva, ki nij prijazno prehitrim, nervoznim premembam, ki ne ljubi odpravljanja tacihi zakonov, v katere se je vživelo, ki je protivno oviranju narodnega razvijanja in boja zoper cerkev.

Ker smo mi konservativni, stopili smo na stališče denes veljavnega državnega prava, katero, akoravno je ustvarjeno od nam nasprotne stranke zoper nas in brez nas, hočemo vendar zvesto in lojalno spoštovati, dokler nas potreba narodov ne prisili tako daleč, da bomo predlagali njega spremembe po postavnem potu.

Ker smo konservativni, siliti smo morali na to, da se z državnimi osnovnimi zakoni zagotovljene pravice vsakemu narodu gledé hranjenja in gojenja svojega jezika uže jedenkrat uresničijo, kajti mi hočemo, da so vsi narodje v Avstriji zadovoljni. (Živio!)

Mi se bojujemo zoper materialistične svetovne nazore, ki jih liberalizem v svoje varstvo jemlje, kateri napolnjujejo narode s strupom dvoma; mi smo prepričani, da ima

domoljubje in čutje za cesarsko hišo, požrtvovalnost in udanost svoje korenike samo v nравstveno-verskeji odgoji, nikakor pa se ne more doseči po potu filozofične indukcije.

Gospoda! Padanje liberalnega strankarskega vladanja nij bil samo slučaj. Moralo je priti zaradi raznovrstnih narodnostnih in političnih interesov, katere je hotelo zatreti, ki se pa ne dadé uničiti in, kakor resnica in pravica prebije vse, tudi dalje živé, nego strankarske vlade.

A ker se je liberalno vladanje s strahovitimi zakonskimi zavarovalnimi sredstvi ogradilo za svoj obstanek, konservativna stranka tudi še do denes nij mogla in ne more priti do prevladajoče večine in nadomestiti prejšnji sistem z družim.

V takem stanju, gospoda moja, rodila se je koalicijska misel. Ako bi ta misel ne bila imela druge posledice, kakor da je odvrnila nastop strogo strankarske vlade, uže samo to bila bi sreča za narode in odpočitek v boji interesov.

A nje posledica je bila še jedna druga, mnogo važnejša.

S koalicijo se je zmanjšala pri naših nasprotnikih zavest o njihoveji moči, njih zahtevanja so zategadelj oslabela in ekstremna prizadevanja so bila prisiljena udati se.

To vidite jasno iz obravnavanj državnega zbora, iz defenzivnega položnja liberalne stranke, iz predruženja njenih reformskih predlogov, in v tem, da so se nje „naprednjaške“ želje ohladile.

A tudi mi smo dosti izkusili, marsikako željo odložili, in svoje sodbe ublažili. Ako nam je zmaga namenjena, ostali bodemo, tako upam jaz, konservativni.

Zato pa je bilo zasedanje državnega zbora v resnici rodovitno in koristno, a ne neuspešno, kakor se očita. Prosim vas, gospoda, da se ne motite o težavnem boji, katerega moramo bojevati in ga bodemo bojevati morali še dolgo.

Dunajsko časopisje, delujoče z velikanskimi duševnimi in gmotnimi pripomočki, ruje zagrizeno zoper nas s pomočjo mnogobrojnih intelektualnih in političnih zaveznikov.

V zvezi z našimi protivniki so visoki finančni krogi, od katerih pričakujejo ti, da bodo branili njih interese.

Poleg tega nas nadlegujejo in nam škodijo perfidni in denuncijantovski napadi brezimennih žurnalističnih kupljenih oseb.

O naših namerah ljudstvo slepe na tak način, za kateri ne najdem ni parlamentnega izraza.

Mi nijsmo niti kaki reakcionarji, niti se v Avstriji ne najde tacihi politikarjev, ki bi hoteli zopet fevdalne razmere ponoviti ali vspostaviti.

Ali kljub našim nasprotnikom in njihovim močnejšim sredstvom, mora moč stvari, katero mi zastopamo, koncem zmagati, (živio!) ker ona dela za moč države po zadovoljenju njenih narodov.

Ta zmaga pa ne pomeni uničenja nasprotnikov, niti proskripcije, niti političnega mučenja, niti proganjanja svobodnega mišljenja. Kljub britkim izkušnjam ne bomo se dali zapeljati, da bi jednako z enakim povračevali.

Mi bodemo znali v gospodarskem vprašanju na primeren način prisiliti premični kapital na pomoč ne ozirajoč se na upor takih elementov, katerim nij mari za državo.

Trudili se bodemo, da zabranimo strašno

razširjajoče se propadanje posamihi gospodarstev produktivnih stanov v ljudstvu.

Energično bodemo pobijali oderuštvo ter izsesavanje ljudstva po dobička željnih družtvih in se ne bomo pri tem dali motiti od nobenih sofističnih doktrin.

Trdno oklepajoč se državne misli, nepremično pazeč na velikost in moč države, dokazali bodemo vselej to svoje prvo in najsvetejše prizadevanje z žrtvami in udanostjo do države, s pokornostjo in zvestobo do vladarja.

S temi nazori in temi nameni sem dozdam deloval, hočem na dalje delovati (živio!) in čutim da sem v sporazumljenji s svojimi volilci. (Živio!)

(Gospod poslanec Schneid nadaljuje zopet slovenski:)

Gospoda moja! Upajmo v prihodnjost. Ni dnevi in tudi meseci ne odločujejo dolgoletnih bojev!

Moč Vaša bode vstrajala tako dolgo, dokler bodete imeli zaupanje v svoje poslance.

Stvar, za katero smo se možato potegovali, je gotovo dobra in sveta.

Zatorej vzdignem svojo čašo ter kličem: živi bela Ljubljana, živeli vrli prebivalci glavnega mesta Ljubljanskega! (Burni dolgotrajni „živio“-klici.)

Na ta s plošnimi prizivi odobravani govor poslanca Schneida vstane trgovec g. Josip Kušar in napije v imenu ljubljanskih meščanov vitezu Schneidu, izrekajoč mu zaupanje volilcev. Dr. Zarnik napije zdanej vladi in nje reprezentantom ministru Taaffeju in deželnemu predsedniku Winklerju. Dr. Vošnjak napije od banketa odhajajočemu dr. Bleiweisu, deželni poslanec Grasselli slovenskim državnim poslancem. Potem je prišla še cela vrsta neoficijalnih napitnic na vrsto. O vseh teh napitnicah več prihodnjič.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. avgusta.

Zoper dunajski nemški „**schulverein**“ je prinesla zadnjo soboto praška „Politik“ oster članek, v katerem naglašá, da ono društvo je čisto politično in da nabira udov tudi preko avstrijske meje, v Nemčiji. Tudi „Politik“ pravi, da nemški „schulverein“ seje vihar, zato pa da se bode skrajn boj pričel zoper njega.

Vnanje države.

Prepir mej **Bolgarijo** in Rumunijo raste zmirom; zdaj néma Rumunija nobenega zastopnika v Sofiji.

„P. C.“ poroča, da je Rusija poslala **Rumuniji** ostro noto; v tej noti očita baje Rusija rumunskeji vladi, da ta pusti, da se na rusko-rumunskeji meji zbirajo nihilisti in preti, da bode Rusija zategadelj popolnem mejo zaprla.

Rusi so začeli spet v srednjei Aziji vojsko s Tekinci. General Skobelev je 17. jul. napad Geog. Tekincev odbil in jim mnogo živeža uničil. Rusi so izgubili v devetih dneh re kognosciranja in bojev tri mrtve in devet ranjenih.

O evropskeji demonstraciji z vojnimi ladjami proti **Turčiji** glasi se zdaj, da se — ne bo izvršila. Tako je pa tudi najboljši, kajti ladje bi itak menda ne smele ni streljati ni vojakov izkrcati na suho. Turčije nij strah pred tako prazno demonstracijo. Zato pa svojo armado v Epiru in Tesaliji popolnem pripravila za vojno z Grško. Isto tako zbira tudi vojakov, da bode zabranjevala združenje Vshodnje Rumelije z Bolgarijo. Poroča se tudi, da je sultan dejal, da hoče nekaj koncesij dati Grkom, če ga bode pa Evropa dalje silila, postavil se bode na čelo turške armade.

Angleški izredni poslanik Göschen je 30. m. bil pri turškem vnanjem ministru Abedin paši. Poroča se, da je z Abedinom ostro govoril, iz česar se sklepa, da Anglija bi naposled tudi sama prišla za orožje zoper Turčijo.

O **afganistanskeji** katastrofi poročajo angleške novine „Daily News“, da je general Burrov imel 3000 vojakov, a od teh so jih Afganci pod Ayub-kanom 2000 pobili. Druga poročila pa pravijo, da je bilo klanje še hujše.

Dopisi.

Izpod Triglava 21. julija. [Izv. dop.]

Ako se človek v preteklost 20 let ozre, res mora z veseljem konstatirati, da je narod slovenski v tem času mnogo, mnogo napredoval in ima uže tudi v mnogih okolščinah dober vspeh zabeležiti. Pred 20 leti je bilo še malo ali bi smel reči skoraj nič slovenskih družtev po deželi kranjskeji; zdaj ga pa' uže nij več jednega kraja, da bi se ne nahajala ali čitalnica ali bralno ali kako drugače imenovano društvo.

Čudno se mi je zdelo, ko dospem po opravihi v Rádovljico in vprašam svojega prijatelja, kje je čitalnica? ko mi ta odgovori, da je tu še nij. — Kako, ali nimate v Rádovljici nobenega društva, s katerim bi se k večjeji zavednosti izpodbujali in bi se tudi včasih veselili „svoji pri svojih“, vprašam dalje. Odgovor je bil zopet negativen. Ali v vašem mestu ne prebivajo narodnjaki, ali je tu samo nemškutarstvo doma? O ne. Tudi pri nas je dosti odličnih narodnjakov, le žalibog, da je tukaj premalo sloge. Nehote mi pride na misel pregovor, ki pravi: „Jaz gospod, ti gospod, kdo bo pa kravo pasel“. Ker pri nas bi vsak le sam zvonec nosel, vsak želi, da bi se mu drugi priklanjali, da bi le njega spoštovali, a ravno zaradi tega ne pridemo tako daleč, da bi osnovali kakovo društvo. Take in jednake reči mi je pripovedoval moj prijatelj mej potom gredé v gostilno se krepčat z kozarcem dobre pive.

Meni so pa še druge misli rojile po glavi. Kamorkoli gre človek po našeji deželi in dospje v večji kraj, najde kakovo društvo, le na bolj natanko določeno zgorenjem Gorenjskem se jih prav malo, ali nič ne dobi. Največji in prvi uzrok temu je mlačnost narodnjakov, to je, tistih mož, katerim je narod res pri srei; ker preveč za svojo osebo skrbje. Drugi uzrok je prevzetnost. Vsak misli, da je več ko drugi in vsak bi rad, da bi le njemu svet pokoren bil in hvalo pel. Prevzetnost je posebno na Gorenjskem doma; kar koli sem sveta obhobil, tolike prevzetnosti nijsem nikjer našel, kakor ravno na Gorenjskem. Ravno prevzetnost je torej kriva, da v glavnem mestu zgornjih Gorenjcev nij nijednega društva, kajti ne morejo se zjediniti in kaj koristnega osnoviti. Res grdo je za naše glavno mesto, da néma ni jednega društva. Vzemite si v izgled Kropo! Zberite se možje skupaj in skujte domače društvo, ker se boste večkrat lahko duševno in telesno zabavali. Pustite osobne reči na strani in imejte glavno stvar pred očmi. Gotovo vas bo vse skupaj ves narod hvalil.

K.

Iz Trsta 27. julija [Izv. dop.] Naši lahoni so imeli v soboto zvečer na morji veselico, pri katereji so spet kazali, da težijo in škilijo na onkraj Adrije v Italijo. Reči se mora, da so bile priprave za italijansko slovesnost res velikanske, vse luči, umetni ognji, rakete, vse je bilo v laških treh barvah. Da so naši italijančiči svojo notranjo italijansko navdu-

šenje laglje pokazali, šli so na širno morje in tam, kakor imajo navado, vpili: „eviva Italia!“ Pa stražniki pomorske luke so jedno tako laško barčico ugrabili in jo tirali na kraj, italijanskih kričavev nekaj pa pod ključ dejali. Lahoni so zaradi tega razburjeni in se od jeze penijo, ter strašijo naše ljudstvo z raznim žuganjem in brezimnimi pismi. Da se nij treba bati takih ptičjih strašil, imamo večletne skušnje. Lah je zavraten mož sicer, naravnost poguma pa nema.

V Kopru so predvčeranjem po noči razobesili na več krajih laško trobojnico, katere je policija v jutro sekvestrirala. Začeli so Lahi zopet rogoviliti. Tudi v Trstu bode trebalo drugače začeti postopati, da se bodo še druge glavice laškej hidri strle. Pa kdo da bi začel?

Zelo so nas razburjale novice o Medvodah in o loškem nemškutarskem umoru. Čudili smo se pa, kako je tist vaš Kravs, nemčurski najemnik sploh mogel in smel take laži telegrafirati. Pri vsakem telegrafskem uradu je namreč — to tukaj dobro vemo — strogo prepovedano brzojaviti take telegrame, kateri grdijo cel narod ali sploh napravljajo lahko zdražbe in nemir. Mar v Ljubljani nij tako? Vprašajte pri dotičnem telegrafičnem načelniku. Želeti bi bilo, da bi naše tržaško c. kr. brzojavno ravnateljstvo v tej zadevi kaj storilo in reklo.

Domače stvari.

— (Nemški uradniki pri nas.) Graška „Tagespost“ je v številki od dné 31. julija huda na „Slovenski Narod“, da „denuncira“ tiste nemške uradnike na slovenske zemlji, ki ne znajo dovolj slovenskega jezika in so torej nezmožni slovenski uradovati. „Tagespost“ imenuje to „proskripcijo“. Zakaj tako? Mi mislimo, da bode nemškimi uradnikom samim prav, če jih vlada prestavi od nas „barbarskih“ Slovencev proč mej rojake in somišljenike Nemce, a naše slovenske uradnike izmej Nemcev ven domov. — Pri tej priliki naj omenimo, da smo dobili pismo od prijatelja našega lista iz Ormoža in drugo iz Maribora takó, da adjunkt Avg. Schilling zna slovenski, da si je rojen Nemec. Tudi komisarja Gril in Korber da znata slovenski — govoriti (torej bi se tudi pisati lahko naučila). To popravlja, ponavljamo prošnjo do vseh gg. dopisnikov, da naj se vselej prej dobro prepričajo o polni istini tega, kar nam pišejo. Ker nam je za princip, škodovati nikomur nečemo; za osebo nam ne gre, stvar nam je vse.

— (Beseda na korist po toči poškodovanim) na vrtu tukajšnje čitalnice v nedeljo zvečer je dobro izvršila se. Bilo je tudi dosti občinstva, a bilo bi ga še več, da nij ves dan nebo se držalo tako kislo, vsled česar mnogi nijso vedeli, je-li se bode veselica vršila ali ne. Kakor vselej, tako tudi je pri tej priliki žel „Sokol“ obilo pohvale. Točno in krasno je izvrševal „žive podobe“. Za pevce je bilo pa neugodno to, ker je bilo po vsem dvorišču razsedeno občinstvo, kakor pri taci prilikah navadno, preglasno tudi mej petjem, in je bil oder za pevce postavljen na akustično jako neugodnem prostoru. Vendar je pevski zbor čitalniški pošteno rešil svojo zadačo; posebno se je občinstvu dopala Veitova kompozicija „Praha“, gibajoča se bolj v cerkvenih, fugalnih oblikah. Za loterijo je dala požrtvovalnost ljubljanskih rodoljubov obilico dobitkov, nekaterih prav okusnih. To

in potem misel na nesrečne elementarno poškodovane rojake je nagnila občinstvo, da je brzo poseglo po številkah in s tem znatno zveksalo svoto, ki se je po tej veselici nabrala za unesrečene.

— (Deželni odbor) je sklenil darovati 500 gld. za uboge pogorelece v Kamniku pri Preserji. — Ravno tako je deželni odbor vsled reorganizacije služeb imenoval vse dozdanje uradnike zopet, samo mesta onih pri knjigovodstvu bodo razpisana.

— (Tukajšnja požarna straža) namerava 15. in 16. t. m. praznovati svojo desetletnico, o katerem namenu hočemo še izpregovoriti. Narodna požarna društva po deželi, ki so povabljeni, pozivamo uže denes, naj se udeležé te slavnosti v Ljubljani.

— (Iz Logatca) se nam piše: Cesar je logaške požarne straži kot podporo za napravo gasilne priprave 80 gld. iz svoje privatne blagajnice podaril.

— (Toča.) Piše se nam iz Prema dné 1. avgusta: Mislili smo, da se nas bode pogubna toča ognila, ker smo v kraju, v katerem nij ravno tako pogostoma se vsuvala kot drugod. — A temu nij tako. Včeraj popoldne je terjala svojo žrtev na topolskem in zareškem polji; denes zjutraj je pa čeljsko polje skoraj do Pregonja malo ne — popolnoma uničila. Požetega je bilo žita še malo, torej je na žitu škode veliko, kakor tudi na krompirju in fižolu. Ubogi kmet vedno upa in upa na boljši čas, a godi se pa ravno nasprotno; za njegov up obišče ga nesreča, in pahnen je potem še v večjo nesrečo.

— (Strela in požar.) Od Št. Vida na Dolenjskem se nam piše dné 1. avgusta: Sinoči ob pol osmih zvečer je tresčilo v poslopje posestnika Janeza Pajka pri sv. Roku blizu Št. Vida na dolenski cesti. Kljub veliki plohi, ki se je takrat vlila in pridnemu gašenju ognja nij bilo moči pogasiti. Pogorela je imenovanemu posestniku hiša, hlev, pod in veliko uže spravljenih poljskih pridelkov. Res, bogato je letošnje leto na mnogovrstnih nesrečah, ki zadevajo našo domovino.

— (Iz Št. Lenartskega okraja) se nam piše: V gorenjej Volčini, št. Roprske župnije, v slovenskih gorica, je v soboto 31. m. ob četrtej uri popoldne strela udarila v hišo kmeta in vdovca Josipa Vraza, ga takó omamila, da je nesrečnež v malo trenutkih dušo izdihnil. Škoda na notranjih delih hiše je znatna; a tem britkejša je nagla smrt domoljubnega in občestianega slovenskega kmeta, zapustivšega devetero, dvoje preskrbljenih, a sedmero nepreskrbljenih otrok.

— (Iz Škofje Loke) se nam piše dné 1. avgusta: Dnó 27. m. m. ob 4. uri zjutraj je besnila silna nepogoda; strela udari v poslopje Jere Hafnarjeve v Starej Loki št. 16, katero je stalo takoj v plamenu. Ogenj je bolj in bolj naraščal in tudi bližnja poslopja, katerih je bilo 3—4, so postala njegovo žrtvo. Požarna bramba in žandarmerija sta prihitela na pomoč, a prekasno. Postradal nij k sreči nobeden, kar se je zahvaliti nekemu orožniku in vrhu gasilcem, kateri so z lastno nevarnostjo življenja gotovej smrti rešili tri ženske in jednega starca. Škoda je velika, tem večja, ker je bil samo neznamen del poslopij zavarovan.

— (Nesreča na železnici.) Iz Maribora se nam piše dné 1. avgusta: Denes predpoludne je trčil poštni vlak, ki se je peljal proti Koroškemu, v drug vlak, katerega so prerivali na tukajšnjem koroškem kolodvoru. Ker vlaka nijsta bila na jednom tiru, sta se

samo ob strani drsnila. 20 oseb je precej ranjenih; trije zdravniki so kmalu prišli ranjenecem na pomoč. Druge natančnosti vam morda pozneje naznanim; dostavljam le še, da se je nesreča po neprevidnosti nekega služabnika na tej železnici zgodila.

— (Ujet.) V Mariboru na kolodvoru je policija prišla in zaprla dné 29. julija nekega Karla Toischla, ki je bil v Trstu 2000 goldinarjev izneveril in ušel.

— (Nesreča s puško.) Iz sv. Lenarta v Slovenskih gorica, poizve „Gosp.“, da je predstojnik v Jablancah ob enem krčmar snažil svojo puško, to pa tako neprevidno, da se je sprožila in gostu Fr. Nimšaku v hrbet vsipnila vse polno svinčnih zrn. Ko bi ranjenec strel od spredaj dobil, moral bi gotovo smrt storiti.

— (V Celji) je bil 27. julija obsojen na tri leta ječe 24 letni vincar Janez Šišek, ker je v Spodnjih Žerjavcih zažgal hišo. — Dalje je bil v skrivnej porotnej obravnavi obsojen Juri Nemec, 29 let star črevljar, zaradi nečistosti in spolnega posilstva.

— (Roparji) so v Doblatinu na Spodnjem Štajerskem dné 25. m. m. zvečer vlomili v gostilno Oblaka, po domače Lavška. Pristavili so k oknu lestvo da bi notri zlezli; Oblak in njegova žena to opazita; Oblak zgrabi puško in vstrel v zrak, potem pa puško zopet nabije. V tem trenutku zapazi na drugej strani skozi okno v sobo riniti se drugega roparja; ta nameri s pištolo nanjo in ustrel; ker se je pa ona hitro odmaknila, zadene krogla njenega moža, ki se takoj mrtev vrne na tla. Žena beži pod streho, klicaje zastoj na pomoč. Izpod strehe skoči na vrt in leti k sosedom pomoči iskat. Mej tem časom so roparji pokrali blaga in denarja za 134 gld. in z oropanim ubegli. Sosedje, ki so prišli na pomoč, prišli so prekasno.

Razne vesti.

* (Umor v nemškem Beču.) V noči od 27. na 28. dan m. m. je neki potepuh vlomil v hišo št. 59 v Florijanskih ulicah. Moral je dobro znati hišne okoliščine, kajti vedel je, kje da je kasa spravljena. Utrl je v onej sobi najprej steklo od okna, potem vrgel črez plinovo svetilnico vrv, splezal gori in v sobo. Ko pa je okno utrll, padel je žvenkljajoč kos stekla na ulico na tla. V pritličnih stanovanjih bivaajo ljudje se zbude in takoj misleči na lopove, oborože se, ter gredo na ulico. Ropar to videvši, skoči skozi okno na ulice. A domači padajo črezenj in ga do dobrega pretepo. Neki kámenosek Wetterle je nad njim popolnem stolkel svojo palico s svinčnim gumbom. Pri tem, ko so roparja imeli na tleh, zasučé se on, potegne iz nedrij revolver ter ustrel. Krogla zadene mehanika Ambroša v čeljusti ter obitiči v možjanih. Ambroš je bil takoj mrtev. Prestrašeni drugi odskočijo; to pa lupež porabi in ubegne. Kámenosek je hotel teči za njim, a potepuh se ukrene in z revolverjem nanj nameri. Kámenosek je potem vrnil se domov. Dunajska policija zdaj zločinca išče. — V nemškem Beču, olikanem, se tako godi.

* (Kolera.) Na ogerskej postaji Szonta Alföld Puljske železnice je umrl neki delavec; zdravniki so preiskali njega truplo in dejali, da je umrl za azijsko kolero.

* (Umeteljni ogenj) užigali so dné 28. m. m. nemški turnerji, ki so imeli te dni velike slavnosti v Frankfurtu in pri tej priliki je priprava razstrelila se ter jako nevarno ranilo 12 oseb, dva človeka sta baje mrtva. Po novejših virih pa je nesreča večja; razpočil je železen možnar in posumni leteči kosovi so ranili 20 oseb, jedno dekle pa je bilo ubito. Od ranjenih oseb so uže četirim odrezali noge ali roke.

Listnica uredništva. Staremu naročniku: Ne hudajte se, s „šolmoštom“ smo mi mislili in mislimo le nemškutarje vašega stanu; pred poštenimi in narodnimi učitelji imamo tudi mi ves potreben respekt.

Listnica opravištv. G. Iv. P. v Wolkersdorfu. S poslanim naročnina plačana do dne 31. decembra 1880.

Umrli so v Ljubljani:

27. julija: Ivana Borštnar, delavčeva hči, 2 1/2 l., v Kravčej dolini št. 22. — Miha Velkavrh, branjevec, 63 l., sv. Petra cesta št. 36.
28. julija: Alojzija Zemljak, mesarjeva hči, 13 m., na poljanskej cesti št. 47.

Tuji.

1. avgusta:

Pri **Slonu**: Bukovnik iz Reke. — Pelkovšek iz Dunaja. — Žvanut, Castello, Schebat iz Trsta. — pl. Mayerbach iz Dunaja.
Pri **Malič**: Kočevar iz Grada. — Hafner iz Zagreba. — pl. From, Siegler iz Dunaja. — Ables iz Trsta. — Wurzman, Geist iz Dunaja. — Flock iz Trsta.

Loterijske srečke.

Na Dunaji 31. julija: 87, 33, 86, 14, 11.
V Gradci 31. julija: 60, 31, 21, 36, 46.

Dunajska borza 2. avgusta.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	72 gld.	—	kr
Enotni drž. dolg v srebru	73	—	—
Zlata renta	86	65	—
1860 drž. posojilo	130	—	—
Akcije narodne banke	826	—	—
Kreditne akcije	275	25	—
London	117	80	—
Srebro	—	—	—
Napol.	9	35 1/2	—
G. kr. cekini	5	54	—
Državne marke	57	75	—

Št. 3626.

(351-2)

Podpisana sprejema

Razglas.

V deželnej prisilnej delalnici v Ljubljani je izprezjena služba paznika I. razreda z letno plačo 360 gld., 1 1/2 ž kruha na dan, s službeno obleko in stanovanjem v delalnici. V službi, ako bi se oddala ta služba kacemu sedanjemu pazniku nižje vrste, se bode v službo vzel paznik II. razreda z letno plačo 300 gld., ali pa pomočni paznik z dnevno plačo 80 kr. in z omenjenimi postranskimi užitki.

Prosilci za to službo morajo znati brati in pisati in morajo biti popolnem izurjeni v črevljarskem rokodelstvu.

Prošnje z dokazi o starosti prositeljev, o njihovem stanu, o neomadeževanem življenji, o trdnem zdravju in krepkej postavi in da so slovenskega, nemškega in italijanskega jezika zmožni, potem s pristavkom, ali so z uradniki ali služabniki prisilne delavnice v rodu ali svaštvu, naj se izročé in sicer ako mogoče osobno do 20. avgusta 1880

upravnistvu deželne prisilne delavnice.

Ako se oglašijo prošnji črevljarskega rokodelstva, kateri so uže na svojo roko dobro črevljari in ako dokažejo tudi druge zahtevane lastnosti, imajo prednost pred vsemi drugimi.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 22. julija 1880.

y hrano in obskrb deklice.

Podučujejo se doma v vseh šolskih predmetih, v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku in v vseh ženskih ročnih delih. Za hrano in poduk se plača na mesec 25 gld. Poduk iz godbe se posebno plača.

Ana Bold

v Kranji.

(359-2)

Ed. Fumagalli.

Denes velika predstava

z novim zanimivim programom.

Mej drugim:

Prvikrat nastopita

iz Peterburga došla nova umetnika: g. A. Sedo-glavič, groteskni in parforsni jahalec, in gospica Fani Elstler, katera stoji jaha.

Spoštovanjem

Ed. Fumagalli.

(369)

Vprašanje:

Kje naj kupim šivalnih strojev in kateri sistem?

Odgovor:

Samo pri rečno znanej, uže 10 let obstoječej, največjim zahtevam službe firmi na tukajšnjem tržišču

Franc Detter-ja,

in sicer za 5 let garantovane originalne Singer šivalne stroje po tovarniški ceni.

Singer Manufacturing Comp. je najstarejša tovarna za šivalne stroje, katere izdelki dateš slov, a za dobrosti in prednosti pravih Singer šivalnih strojev govoré najbolj sledeči dokazi:

1. Pravih Singer šivalnih strojev se zmirom več prodaja ter jih je bilo prodanih samo leta 1879 komadov 356.432 ali skoraj 1000 komadov vsak dan.
2. Pravi Singer šivalni stroji se zmirom popolnjujejo po najnovejših iznajdbah ter se jim pridade vsi aparati, ki so praktično rabljivi. Singer-Comp. je jedina tovarna, ki izdeluje šivalne stroje za vsako šivanje.
3. Pravi Singer šivalni stroji so najboljši sestavljeni, zato služijo vsem drugim tovarnarjem šivalnih strojev, razen pravim Howe, kot uzor in jih ponarejajo.
4. Pravi Singer šivalni stroji so najtrajnejši, so najpriljubljenejši in se najrajši kupujejo.
5. Pravi Singer šivalni stroji so bili pri vseh razstavah, kjer so konkurirali, najbolj odličeni, ter imajo zdaj nad 200 kolanj za odliko.
6. Pravi Singer šivalni stroji se prodajajo samo pod svojim pravim imenom, mej tem ko se največ tovarnarjev ponarejenih strojev boji pristaviti svoje ime ter rabijo za to samo ime „Singer“ ali ponarejena tovarniška znamenja.
7. Samo pravi Singer šivalni stroji se garantujó ter imajo podružnice po vseh nemških, avstro-ogerskih in severnih mestih, katere nadomestujejo vsak del str. ja in ga popravljajo; vsako jamstvo strojev, ki nímajo tovarnarjevega pravega imena, je brezveljavno.

Ti dokazi so neovrgljivi in se ponarejeni stroji tu primerjajo samo zato, ker si je neko društvo izdelovalcev takih strojev stavilo nalog, one stroje, katere ponarejajo, skrajno napadati, in trde ljudstu, da so stroji, katere oni izdelujejo taki, kakor drugi.

Kupec se bode dakle preveril, da je zanj najboljši, če kupi pravi Singerjev šivalni stroj, da se pa izogne pomotam, opozarja se še na to, da ima vsak pravi stroj navedeno tovarniško znamenje, na ramenu pa napis: **The Singer Manufacturing Comp.** ter je vsakemu stroju priložen certifikat s podpisom. (G. Neidlinger).

Da si vsak lahko tak stroj omisli, oddajejo se tudi tako, da se nanje plačuje vsak teden 1 gld. 1 1/4 in na mesto plačila se jemlje neprilicni ali stari stroji vsakega sistema. Popravljajo se točno in dajejo posamni deli, šivanke, eviren, svila itd. ceneje, nego kje drugod.

Glavni zastop:

(345-2)

The Singer Manufacturing Comp., Newyork:
G. Neidlinger.

Zalogo ima v Ljubljani samo **FRANC DETTER.**

Čujte, glejte in strmite!

Zbog likvidiranja nedavno na nič prišle velike tovarne za britanija-srebro odda se sledečih 47 komadov od dobrega britanija-srebra samo za gld. 6.95, komaj za samo četrti del tega, kar je delo stalo, dakle skoraj zastoni, in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnikom od britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrno-jeklenimi ostrinami;
- 6 „ jako finih vilic, britanija-srebro, iz jednega kosa;
- 6 „ teških žlic za jedi od britanija-srebra;
- 12 „ žlic za kavo od britanija-srebra, najboljše kvaliteti;
- 1 masivni zajemalec za mleko od britanija-srebra;
- 1 teški zajemalec za juho od britanija-srebra;
- 6 kom. podnožnikov od britanija-srebra;
- 6 „ podstavkov, fino cizelirani;
- 2 krasna namizna svečnika od britanija-srebra;
- 1 košek za kruh, masivni, od britanija-srebra.

47 kom. Vseh teh 47 rečij je izdelano iz najfinejšega britanija-srebra, ki je na celem svetu jedina kovina, katera ostane večno bela in se od pravega srebra tudi po 30 letnem rabljenji ne more razločiti, za kar se garantuje.

Razen tega se še dobi:

- 18 britanija-srebrnih nožev, vilic in žlic po 6 komadov, vseh 18 komadov samo gl 3 75.
- 6 takih žlic za kavo preje gl. 3 —, zdaj gl. —.60
- 1 zajemalec za juho od brit. sreb. „ „ „ 3. —, „ „ 1. —
- 1 „ „ mleko „ „ „ 1.50, „ „ —.50
- 6 tas „ „ „ 5 —, „ „ 1.50
- 6 podnožnikov „ „ „ 4.50, „ „ 1.50
- 1 sladkornik „ „ „ 4. —, „ „ 1.20
- 1 par svečnikov „ „ „ 3.50, „ „ 1.20
- 1 „ „ večji „ „ „ 2 — in „ 3. —
- 1 zvonček „ „ „ preje gl 4 —, zdaj gl. 1. —
- 1 kozarek za jajca „ „ „ —.60, „ „ —.30
- 1 solnjak in poprnjak „ „ „ 2 £0, „ „ —75
- 1 karafidelj za jesih nolje „ „ „ 3 50 in „ 4.50
- 1 orodje za zveplenke za na mizo, težko, od britanija srebra, preje gl. 3. —, zdaj gl. —.9

Priprava za kavo in čaj à gl. 2. —, 2.50, 3. —, 4. —; klešče za sladkor à kr. 35, 50, 80, gl 1. —; sadkorniki à gl. 2. —, 2.80, 4. —; sipalniki za sladkor à kr. 25, 40, 75, 90, gl. 1. —; karafidelj za jesih in olje à gl. 2. —, 4. —; škaflice za surovo maslo à kr. 75, 9, gl 1.70, 2.80, 3.25, 4. —; in še mnogo drugzega blaga.

V dokaz, da me je naznanilo

nij sleparstvo,

zavežem se s tem javno, da, ako blago ne bi bilo po volji, je vzamem brez ugovora nazaj. Omenjam tudi mnogo meni pripisanih zahvalnih pisem, katera si bodem dovoljeval polagoma objavljati. — Kdor hoče tečaj dobiti dobro in solidno blago a ne slabo za svoj denar, naj se obrne samo na jedini kraj za naročite za vse ces. kr. avstro-ogerske provincije pod naslovom:

General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken

A. FRAISS,

Wien, Rothenurmstrasse 9, gegenüber dem erzbischöflichen Palais.

(302-3)